

Prievidza prišla o svoje dejiny v septembri 1678. Vtedy Tököliho vojská prepadli a vyrabovali mesto. Všetky škody boli o niekoľko rokov viac-menej nahradené, no vyhorený archív už nikto nikdy nevrátil...

Najstarší Prievidžania

Čo všetko bolo v prievidskom mestskom archíve a pohltili to plamene zhubného požiaru, to môžeme už iba hádať. Určite tam boli výsadné listiny a ich potvrdenia panovníkmi. Mestské knihy, v ktorých sa zaznamenávali všetky udalosti v Prievidzi: výsledky volieb, rozhodnutia magistrátu, údaje o hospodárení mesta, záznamy o nadobúdaní nehnuteľností, sťahovaní sa alebo vymieraní starých rodov. Boli tam rôzne súpisy obyvateľov – mešťanov, možno mapy, testamenty, rozhodnutia súdu a všakovaká korešpondencia prievidského magistrátu s kadekým v Uhorsku i mimo neho. To všetko je už navždy stratené.

Podobne ako prievidský historik Mikuláš Mišík, aj novodobí bádatelia hľadajúci čosi, čo hovorí o Prievidzi pred požiarom, sú odkázaní na archívne zdroje, ktoré o meste hovoria, no nepochádzajú z Prievidze. Takýmto unikátnym zdrojom je súpis farníkov, ktorý v roku 1675 spísali na bojníckom panstve.

V úvode tohto dokumentu sa píše, že prievidská farnosť aj s filiálkami leží v bojníckom panstve, v Nitrianskej stolici. Záznam prezrádza aj čosi z histórie. Farnosť kedysi patrila evanjelikom (*luteránom*), no grófka Františka Kuenová-Pálfiová, vdova po palatínovi Pavlovi Pálfim, v roku 1660 posledného prievidského pastora – superintendenta Martina Tarnóciho vyhnala. Prievidskú faru spravovali jezuiti Martin Sitarovič, Juraj Novosedlík a Ján Zgurič, ktorí mešťanov obrátili na katolicke vierovyznanie. V roku 1675 bol mestským farárom Juraj Čermák (1667 – 1689), ktorý zažil aj spomínaný katastrofálny požiar a snažil sa obnoviť vypálené kostoly.

Podme však k súpisu. Je pre nás vlastne prvým a najstarším zachovaným súpisom domov a obyvateľov Prievidze. Sčítací komisári, tak ich môžeme nazvať, v roku 1675 navštívili spolu 249 domov a spísali v nich 1 632 ľudí. Všimnime si priezviská majiteľov domov, pretože to sú dnes najstaršie záznamy o rodoch, ktoré v Prievidzi boli. Niektoré z nich tu žijú dodnes, iné sa vysťahovali alebo z rôznych dôvodov vymreli. Uvádzame ich v pôvodnom

znení aj s prípadnými chybami (ak boli v menoslove zapísané), lebo presné znenie niektorých vtedajších priezvisk dnes už nemáme kde overiť. K najpočetnejším patrili Petran (5 rodín), Cagaň a Pažický (po 4 rodiny). Trikrát sa spomínajú rodiny Bulla, Ergan, Gramantik, Hračan, Karas, Pavko, Povrazník a Sikora, po dvakrát rodiny Augustín, Bielický, Bôžik, Buzna, Derko, Drdul, Drevo, Dúbravka, Foltán, Hankula, Chilko, Chilo, Konček, Konuš, Leporis, Liška, Mancz, Michalides, Miškovič, Nemček, Novák, Rajecký, Sabo, Svatko a Uhlár. Napokon iba po jednom zástupcovi mali rodiny Asinger, Bakita, Balina, Balog, Bariak, Beláni, Benko, Blaško, Bucko, Calder, Capko, Center/Centár, Cibula, Cigar, Coci, Columbi, Čaušanský, Čermanec, Černý, Červenka, Dubec, Duda, Fabricius, Fekete, Finger, Fraňo, Gabrický, Gálik, Gebrlik, Germani, Goldperger, Gregor, Grexa, Grolmus, Grosz, Györi, Handlovský, Herkel, Hiršová, Hlaváč, Hlinka, Hobla, Holici, Holík, Hološko, Hostinger, Husél, Chladek, Chmel, Chrchút, Javorník, Jucha, Juriček, Kamičanský, Kapuš, Karásek, Kocúr, Kohút, Kolár, Koliš, Koliška, Koneč, Kopček, Košík, Koštialik, Kozák, Kozár, Kôbl, Krajči, Kriško, Kučerka, Kvokačka, Labutka, Lacko, Lacuška, Lačný, Lahuta, Laitman, Láni, Lazar, Lehocký, Lejtrich, Lelovský, Liko, Litavaj/Letavaj, Lviš, Majer, Matula, Mihalský, Mišík, Mitaš, Mjartan, Mlinár, Mlinka, Nosko, Obert, Orolim, Páleník, Pališ, Paulíni, Pavolec, Pekár, Perinka, Perniš, Petráš, Petrik, Petrliška, Pinka, Pivovarský, Podolan, Polák, Porubský, Pritiavka, Pruský, Rajtman, Rebro, Regina, Rozmperger, Sajdar, Sakmáry, Sardavý, Sarliga, Sartorides, Slamka, Slošiar, Smačko, Spruský, Stračka, Sučanský, Sucha, Sulvan/Sulvian, Šimor, Škopec, Štanga, Štiffel, Štubniansky, Šupka, Talian, Tassi, Tencer, Tolak, Tonhanzer, Trnisko, Tupý, Ujesk, Uskoš, Vajda, Vavro, Vihla, Vladár, Vričanský, Zbežačka, Zengér, Ziaľko, Zigo, Ziman, Žarnocaj a Žňava. Prievidzským richtárom v roku 1675 bol Juraj Chladno.

Citovaný zoznam farníkov z územia miest a obcí bojnického panstva z roku 1675 je uložený v bojnickej pobočke štátneho archívu a predstavuje zaujímavý zdroj pre všetkých genealógov, čiže tých, ktorí hľadajú korene svojich rodov. Aj na jeho základe si niektorí môžu povedať, že v Prievidzi, či jej dnešných prímestských častiach, žijú nepretržite už takmer 340 rokov.

Súpis farníkov samozrejme neobišiel ani dnešné prievidzské prímestské časti, vtedy ešte samostatné dediny. Zoznam ich obyvateľov bude pokračovať v budúcom čísle časopisu.

Erik Kližan